

Projekt

Mitt Plagg

Profilkläder för privat vård och omsorg

Examensarbete
VT 2008

Ett arbete av

Carolina Andersson S062551

Textil produktutveckling

Examensarbete 15 hp
Inlämningsdatum 2008-05-28
Examinator Stig Nilsson
Handledare Magnus Bratt

Sammanfattning

Idag finns det ett stort antal företag på den svenska marknaden som tillverkar och säljer profilkläder för vården.

Utbudet från dessa företag är slående lika varandra och det finns ett begränsat utbud vad gäller färger och modeller.

Inom den privata vårdomsorgen har man mer resurser och därmed större möjligheter att skapa en unik arbetsmiljö. En modern och stilren arbetsklädsel tillför mycket till denna atmosfär och utbudet av profilkläder borde därav breddas.

Genom att redogöra för olika ekologiska material samt de grundläggande egenskaperna enligt vilken man skapar ett material av lämplig kvalitet lägger vi grunden för skapandet av en klädsel som tillför en känsla av exklusivitet och unikheter.

Lägg därefter till en skapandeprocess av två prototyper av en överdel samt en nederdel som ett alternativ till dagens modeller. Plaggen är inspirerade från klassiskt mode och modeller.

Till detta tillkommer sedan färganalys där olika färger presenteras samt färgernas viktigaste egenskaper.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Inledning.....	4
Bakgrund och problemformulering.....	4
Frågeställning	4
Arbetets syfte	5
Avgränsningar.....	5
Metod	5
Resultatbeskrivning.....	6
Materialval och konstruktion	6
Prototyper.....	10
Färgval	11
Diskussion.....	14
Källförteckning.....	18
Bilaga 1 – Plaggskisser	20
Bilaga 2 – Mönsterdelar	21
Byxor.....	21
Överdel.....	22
Bilaga 3 – Sömnadsbeskrivning.....	23
Överdelen.....	23
Underdelen.....	25
Bilaga 4 – Färgcirkeln	29
Bilaga 5 – Färgkarta	30

Inledning

Bakgrund och problemformulering

Det finns idag en stor mängd företag på den svenska marknaden som specialiserar sig på tillverkning av profilkläder för vård och omsorg. Däremot är utbudet desto mindre.

Trots det till antalet stora mängden profilkläder som varje år säljs till offentlig och privata verksamheter inom vård och omsorg, är utbudet minst sagt begränsat.

Modellerna, färgerna och materialen är till stor del detsamma med enstaka detaljer som urskiljningsfaktorer.

Om man jämför detta med företag på den europeiska marknaden är skillnaden stor. Företag som exempelvis Pastelli¹ representerar en arbetsklädsel vars motsvarighet inte går att finna hos svenska företag. Klara starka färger och moderna snitt representerar företaget.

Som privat företagare vill du att din arbetsplats ska representera din verksamhet. Man vill skapa en miljö som reflekterar den professionalism och service som man erbjuder.

Klädseln är en viktig del i denna utstrålning.

Företaget Mitt Plagg har de senaste 25 åren tillverkat profilkläder för vård och omsorg.

I ett samarbetsprojekt har de förtydligat ett intresse av att utöka sitt utbud med en mindre kollektion som är inriktad mot privata verksamheter inom vårdrkena.

Detta arbete är en vidareutveckling av ett aktivt projekt inom företaget.

Frågeställning

Hur kan man skapa en unik profilklädsel för kvinnor vad gäller färg, form och materialval?

- Vilka aspekter bör tillgodoses då man skapar ett material med rätt kvalitet?
- Hur kan modellen förändras men samtidigt vara funktionell inom branschen?
- Hur väljer man färger och vilka färger är mest applicerbara på profilkläder?

¹ <http://www.pamich.it/english/index.html>

Arbetets syfte

Att skapa ett unikt bidrag till svenska profilkläder för kvinnor inom vården med fokus på färg, form och materialval inriktat mot konsumenter inom privata verksamheter.

Avgränsningar

- Att skapa en över- och en underdel i valfritt material och genom sömnadsbeskrivning, mönsterdelar och text beskriva processen för hur dessa skapats.
- Att analysera möjligheterna att använda miljövänliga material för beklädnadsändamål inom vården. Dessutom att ge förslag på hur man skapar en vävkonstruktion som har lämpliga egenskaper för användning inom denna bransch.
- Att skapa en färgkarta jag ser som lämpliga för användning för profilkläder. Dessutom beskriva hur jag resonerat vid val av färger. Jag ska även nämna några av de aspekter som man bör ta till hänsyn då man väljer färgningsmetod.

Metod

För ett lyckat resultat vad gäller utformning och design på plaggen har kontakt med företaget Mitt Plagg varit viktig för att tillgodose eventuella önskemål som finns från deras företag samt deras kunder.

Kontakt har även tagits med socialstyrelsen och likanden organisationer för notering av de kravspecifikationerna och riktlinjer som finns vad gäller tillverkning och användning av kläder inom denna branschen.

För mönsterkonstruktion och information om vävkonstruktion samt materialval har lärare från textilhögskolan i Borås kontaktats. Litteraturstudier har även gjorts vad gäller materialval. Hangjordade skisser har gjorts för att illustrera de prototyper som skapats och sytts upp i ca stl 38-40/stl M.

För utformning av färgkartor har bl.a. litteratur inom ämnet färglära använts.

Resultatbeskrivning

Vid skapandet av kläder för användning inom vården är det viktigt att ha i åtanke dess viktigaste aspekter.

En av de viktigaste aspekterna för profilkläder är att de ska vara bekväma, slitstarka, lätta vad gäller skötsel samt att de ska ha en skyddande egenskap.

Kläderna ska för övrigt vara stilrena och täckande i sin design.

För att påvisa att materialen verkligen bibehåller sin kvalitet under en lång tid utförs som regel en mängd olika tester på de material som används. Vilka tester som används är oftast bestämt från tillverkarna och påverkas även av de tilltänkta kunderna.

Från socialstyrelsen har det under början av 2007 införts regler på att vårdpersonal ska bära kortärmad arbetsklädsel i kontakt med patienter.²

Materialval och konstruktion

För att skapa ett material som uppfyller de krav som ställs från konsumenten görs ett flertal val som påverkar den slutliga produkten.

Genom fiber och garnval i samt bindning och täthet i material kan man skapa en mängd olika kombinationer av varierande resultat.

Metvetenheten hos konsumenterna ökar ständigt vad gäller miljöval och etiska aspekter.

För närvarande befinner vi oss i en grön våg där ekologiska produkter är en självklar del av utbudet för konsumenten vad gäller mat, inredning och kläder.

Tillverkningen av profilkläder är baserad utifrån krav på funktion och skydd för bäraren och inkluderar ännu inte miljö och etiska aspekter av ett långsiktigt perspektiv. Miljövänliga fibrer är något som ännu inte är en självklarhet när företagen tillverkar profilkläder.

Materialen i profilkläder är baserade på pris, komfort, hållbarhet samt skötselgenskaper.

Profilkläder har av den anledningen ingen anknytning till mode eller trender.

Utbudet av profilkläder är stort men med få variationer. Detta gör det svårt för privata verksamheter att hitta en klädsel som är lämpad för deras yrke men som medför en känsla av unik prägel.

² <http://www.socialstyrelsen.se/NR/rdonlyres/F9B6A841-0892-45E5-9658-191E3CE43EE5/0/20071174.pdf> s.1

När man skapar ett nytt material finns det fyra olika aspekter som avgör den slutliga produktens egenskaper;

- Fiberval – Fiberns naturliga egenskaper. Slitstyrka, känsl/komfort, resistenser etc.
- Garnval – Storleken på garnet, vridning på garnet, egenskaper etc.
- Bindningen – Konstruktionen på vara och vad den ger för egenskaper. Är det en stabil eller lös konstruktion.
- Täthet – Tätheten i bindningen påverkar i kombination med val av bindningen om det slutliga materialet bli stumt och slitstarkt eller löst och följsamt.³

Genom att variera de olika delarna kan man skapa en mängd olika material med skiljande egenskaper.

För att skapa rätt material för rätt ändamål bör man analysera den slutliga produktens syfte och vilka egenskaper som krävs för uppnå önskat resultat.

Inom vården krävs det slitstarka material som samtidigt är bekväma nog att bäras dagligen.

Detta innebär att man bör göra en avvägning mellan dessa två egenskaper.

En kombination av slitstarka fibrer och garn i samband med en stabil och tät konstruktion resulterar i ett stumt och slitstarkt material. Detta minskar elasticiteten i materialet och därmed flexibiliteten för bäraren av den slutliga produkten. För bäraren kan ett plagg av detta slag medföra en känsla av obehag.

En lösare konstruktion, med mjuka fibrer kan ge en betydligt mer komfortabel vara.

Då man konstruerar ett material som ska användas inom privata vårdverksamheter bör man noggrant avgöra vilken av de båda kraven komfort och hållbarhet som är viktigast.

Detta då perfekt slitstyrka och komfort sällan går att kombinera utan vissa avkall behöver göras på båda sidor.

Ett exempel på en bindning som skulle kunna tillämpas är en 4-skafts batavia – vilket är en kypertbindning som i mycket stor utsträckning används vid tillverkning av jeansmaterial.

³ Samtal med Bruno Sjögren 2005-05-19 angående vävkonstruktioner

I dagsläget användes främst bomull eller bomull-polyester fibrer för tillverkning av profilkläder. Ett fåtal använder sig även av funktionella material som ex. leder bort fukt från kroppen.

Idag finns det en mängd textila fibrer som antingen är klassade som miljövänliga eller ekologiska. Skillnaden kan tyckas vara liten men är av stor vikt då man som företag väljer material, framförallt från ett marknadsföringsperspektiv.

Bomull som traditionellt sett används vid tillverkning av profilkläder är en fiber som framförallt förser plagget med en känsla av komfort. Ekologisk bomull är ett alternativ till den traditionella bomullen som odlas med kemikalier. Trots ekologisk odling är bomullen en växt som kräver mycket resurser vid framställning. Framförallt då den kräver stora mängder vatten, en stabil temperatur och måste hållas fri från skadedjur.⁴

Bambu är en naturfiber som är en av världens snabbast växande grödor. Den odlas ofta ekologiskt och hjälper natur genom att förhindra erosioner i marken.⁵

Fibern framställs genom våtspinning och efter det spinns den till garner av varierande kvalitet. Bambu har naturliga egenskaper så som att den är antibakteriell och avlägsnar dålig lukt. Den antibakteriella egenskapen gör att bambun inte behöver någon antibakteriell efterbehandling vilket gör den skonsammare mot huden och kan förhindra uppkomsten av hudallergier.⁶

Bambu har även god andningsförmåga vilket gör att materialet anpassar sig efter kroppstemperaturen. D.v.s. den värmer dig när det är kallt och kyler när det är varmt.

Bambun har dessutom en vackert fall, motståndskraftig mot pilling samt enkel att färga och den är dessutom skyddande mot ultraviolett strålning.⁷ Fibern är mycket komfortabel och kan skapas så den liknar silke eller kashmir i känslan. Dessutom är bambufibern starkare än kashmirfibern.⁸

Hampa är en naturfiber som liksom bambun växer ekologiskt då den har ett naturligt skydd mot skadedjur. Även hampan har ett djupt rotsystem som förhindrar erosion i marken och tillför jorden näring. Hampan är en snabbväxande gröda och kan skördas två gånger varje år.⁹ Hampafibrer kan spinnas organiskt eller med kemikalier. Vilken sorts spinning beror på längden på hampafibern.

⁴ http://greenark.se/index.php?main_page=page&id=2&chapter=

⁵ http://greenark.se/index.php?main_page=page&id=2&chapter=

⁶ www.bambrotex.com/second/showroom_fiber.htm

⁷ www.swicofil.com/bamboo.pdf

⁸ http://www.bambooclothes.com/Merchant2/merchant.mvc?Screen=CTGY&Category_Code=Bamboo_Gone_Crazy

⁹ http://greenark.se/index.php?main_page=page&id=2&chapter=

Korta hampafibrer kan spinnas på liknande maskiner som används då man spinner ull eller bomulls garner.¹⁰ De längre fibrerna kan spinnas till material som påminner om fina linnematerial.¹¹

Hampan är den starkaste naturfibern som används till textila ändamål. Den är hela fyra gånger så stark som bomull.

Likt bambun har även hampan en förmåga att anpassa sig till kroppstemperaturen och därmed kyla eller värma beroende på temperaturen. Den är även skyddande mot ultraviolett strålning.¹² Fibern är dessutom antistatisk vilket gör att den inte drar till sig smuts eller mögel.¹³

Lyocell är en regenat fiber tillverkad av cellulosa från ex. granträd.

Cellulosan löses upp och spinnas sedan till fibrer.

Det som är unikt med lyocell är att upp till 99% av kemikalierna som används vid framställningen kan återanvändas.

Fibern är mjuk, stark och har bra absorptionsförmåga. Vad gäller känsl påminner den om komforten från bomull. Fibern har god resistans mot skrynklor och lämpar sig mycket bra för beklädnad då den har mycket bra fall i materialet. Fibern bibehåller god styrka även då den är våt.¹⁴

¹⁰ <http://www.hempusa.org/articles/spinning-and-weaving-hemp.html>

¹¹ <http://www.hempusa.org/articles/hemp-fiber-and-fabrics.html>

¹² http://greenark.se/index.php?main_page=page&id=2&chapter=

¹³ http://www.hampa.net/anv_tyger.htm

¹⁴ <http://www.fibersource.com/f-tutor/lyocell.htm>

Prototyper

I samband med detta arbete skapades det två prototypplagg som ska tillhöra och inspirera till vidareutveckling av en mindre kollektion profilkläder inriktad mot den privata marknaden inom vård och omsorg. Kollektionen ska sedan säljas genom ett svenskt företaget som tillverkar profilkläder.

Plaggen – en överdel/topp, samt en underdel/byxor – är skapade utifrån diverse grundmönster och sedan korrigerade och vidareutvecklade för att skapa en modern, mer unik och stilren klädsel för vården.

Kläderna är skapta med inspiration från casual och leasurewear samt dagen delar av det allt mer moderna sportmodet.

Plaggen innehåller en mix av nya och mer klassiska influenser.

Enligt socialstyrelsens regler måste anställda inom vården vara klädda i kortärmad klädsel vid kontakt med patient. Detta av hygienskal. Av denna anledning får man heller inte bära ex. smycken eller nagellack då man arbetar med inom vården.¹⁵

Överdelen är därav kortärmad med ett insytt veck i ärmen vid axelsömmen.

Vecket skapar volym och vidd i ärmen vilket ökar rörligheten för rygg, axlar och bröstpartiet.

Överdelen är figursydd med totalt fyra insnitt varav två sitter bak och två framtill.

Då båda prototyperna är skapta i vävt material behövs den någon slags knäppning framtill för av och påtagning.

Överdelen är försedd med en kinakrage som utöver dess skyddande funktion även tillför plagget en ökad känsla av design. Dessutom är kragen så pass låg att den ej förhindrar eller stör rörelser i nacke och hals.

För en lite sportigare och mer vardagligt utseende har överdelen fått en dragkedja som knäppning. Denna kan bäras något nedfälld och därmed skapa effekten av slag på sidorna. På insidan av dragkedjan finns det en infodring vilket ska ge en bidragande stilren effekt om bäraren väljer att fälla ned dragkedjan. Dels förhindrar den skav mot huden från kanten på dragkedjan.

Underdelen är ett par byxor i en klassiska stil inspirerad från traditionella kostymbyxor samt de mer vardagliga chinos. Detta är plagg som kan appliceras hos såväl män som kvinnor. Byxorna är raka i modellen med en lätt inåtsvängd byxben. Liksom överdelen har byxorna veck som är utplacerade mitt på byxans framsida.

Detta skapar en rymd i plagget över höftpartiet och ger en lösare passform över låren. Vecken gör det även med bekvämt att sitta ner i byxorna och gör även att man kan förvara saker i framfickorna utan att detta blir alldeles för utmärkande.

Byxorna har en ficka på vardera byxben placerade på framsidan.

Färgval

Vad gäller färger finns det olika analyser inom konst om hur man bäst väljer harmoniserade färgkombinationer. Det finns ett flertal och ingen av dem är erkänt som något annat än teorier. Det är upp till varje enskild konstnär, inredare och modeskapare att själva välja den teori som överensstämmer med den personliga smaken.

Färgcirkeln är ett grundläggande verktyg för att tillämpa färg. Utifrån den kan man sedan arbeta fram tusentals färger genom att blanda dem.

Färgcirkeln innehåller 12 färger – från gult, rött, blått, och grönt. Se bilaga 3.

De tre grundfärgerna, s.k. primärfärgerna, är gult, blått och rött.

De tre sekundära färger, d.v.s. de färger som man får om man blandar två primärfärger är orange, blå-violett samt grönt.

Ytterligare sex färger finns i färgcirkeln kallade de tertiära färgerna och de är placerade emellan de sekundära färgerna i färgcirkeln. Dessa skapas genom en jämn blandning av de två mest närliggande sekundärfärgerna.¹⁶

Vissa konstnärer hävdar att de främsta sätten att skapa färgharmoni inom konsten är att använda sig av besläktade färger. D.v.s. färger som ligger i nära anknytning till varandra i färgcirkeln. Andra hävdar att man bör använda sig av komplement färger.

En komplement färg är den färg som ligger placerade mitt emot varandra i färgcirkeln. Dessa färger är varandras motsatser och kompletterar därav varandra.

¹⁶ Om färg, Edwards Betty, s.36-39

Från färgcirkelns 12 grundfärger kan man skapa tusentalsfärger genom att blanda dem med varandra samt addera svart eller vit färg.

En färgs tre viktigaste egenskaper är dess;

- Färgton – Det vill säga vilken av de tolv grundfärgerna är färgens utgångsläge.
- Valör – Färgens ljushet eller mörkhet
- Intensitet – Färgens klarhet eller dämpning.¹⁷

Färger är kopplat till våra känslor och omedvetet reagerar vi på olika färger.

Dessa reaktioner skiljer sig något från person till person. Men överlag brukar man säga att följande färger ger följande reaktioner;

Vitt är i väst tolkat som en oskuldens färg och som ger en känsla av renhet och lyx.

I öst som Kina och Japan samt i vissa afrikanska länder symboliserar vitt dödens färg och kan även betyda otur. Vitt är därmed en färg som kan tolkas mycket brett.

Blått har olika betydelser beroende på sin nyans. En mörkare nyans av blått är oftast associerat till auktoritet medan en ljusare nyans av blått symboliserar lycka. Jungfru Maria är oftast tecknad iklädd blått som då symboliserar trohet. Samtidigt kan blå även kopplas till drömmeri och sorgsenhet.

Grönt symboliserar harmoni och balans. Men även hopp, glädje och nytt liv – det sistnämnda är hämtat från naturens grönska då den pånyttföds.

Färgen kan även symbolisera avund och svartsjuka. Därav uttryck som ”grön av avund”.

Anledningen att någon blir grön i ansiktet vid exempelvis sjösjuka beror på bristen av blod i ansiktet vilket får ansiktets färg att ändras till dess komplementfärg – grönt.

Rött är en färg som ger upphov till spridda känslor. Dels symboliserar den stimulering, fara, aggressioner och passion. Men den är även en av de färger som har en mest upplivande effekt. Att använda rött i klädsel för vårdpersonal kan ge upphov till en känsla av oro och rädsla för människor med exempelvis tandläkarskräck.

¹⁷ Om färg, Edwards Betty, s.44-46

Gult är en färg som dels representerar vishet och intellekt men även avundsjuka, svek och förräderi. Färgen skapar motsägelsefulla känslor som begär och försakelse, drömmar och förfall.

Orange är förknippat med de känslor som skapas av färgen rött men är inte lika intensiva. När färgen går från att vara röd till att bli orange förlorar den sin betydelse av fara.

Rosa är en blandning mellan vitt och rött och har inga av de aggressiva känslor som skapas från färgen rött. Rosa symboliserar en lätt sinnestämning och förknippas lätt med små flickor och kvinnlighet.

Grått är en färg som kan ses som dyster och kan associeras med åldrande. Den kan visa på brist av starka känslor. I naturen används grått ofta som ett kamuflage vilket man även kan tolka som att människor som bär grått vill smälta in i mängden. Att "vara grå" är dock en benämning på någon som är tråkig eller alldaglig.

Brunt är en färg som oftast kopplas till naturen. Det är en färg vars namn uppkommit tidigt i samtliga språk p.g.a. att brun är färgen på jorden. Brunt är en lågintensiv färg som uppkommer då man blandar orange med dess kontrastfärg blå alternativt svart. Färgen kan oftast uppfattas som tråkig men den kan även vara behaglig och rogivande.¹⁸

Inom vårdbranschen är det viktigt att använda sig av färger som inger en känsla av lugn. Att använda starkt lysande färger kan vara uppseendeväckande i jämförelse med ljusa nyanser med låg intensitet. Det vill säga färger i dämpade nyanser.

I diskussionsavsnittet redogörs de val av färger som gjorts och i bilaga 5 finns en färgkarta med exempel på färger.

Viktigt att tänka på vid val av färgningsmetod är att välja färger som tål att utsättas för de kemikalier som används i denna bransch. Detta då de som arbetar i kläderna ex. torkar av sina händer på plaggen. Det gäller då att det ej uppstår några färgskiftningar.

Reaktivfärger kan användas för färgning av samtliga material som nämnts i arbetet.

¹⁸ Om färg, Edwards Betty, s. 188-203

Diskussion

Under projektets gång har många val gjorts som påverkat den slutliga rapportens samt mina prototypers utfall. I nedanstående stycke vill jag framlägga de val jag gjort och motivera dessa;

Vad gäller material har utgångsläget ständigt varit de material som företaget Mitt Plagg använder sig av idag. Plaggen används inom en bransch som kräver slitstarka och hållbara material – framförallt inom den offentliga vården där strikta budgetar styr hur ofta ny arbetskläder köps in.

Den privata vården är en sektor med större individualitet där varje enskild verksamhet har möjligheten att själva påverka sin arbetsmiljö.

Dessa verksamheter är inte lika bundna till strikta budgetar utan kan själva planera sina inköp av olika slag. Det är därmed upp till varje enskild verksamhet att själva avgöra hur mycket deras arbetskläder ska kosta.

De material som idag används är innehållet framförallt bomull samt polyester.

En blandning av de bägge resulterar i ganska tjocka och otympliga material som till sin fördel är mycket slitstarka och är utformade så de bibehåller sin färg och form trots höga tvättar.

Nackdelen är att de inte ger bäraren någon känsla av exklusivitet eller kvalitet.

Detta i kombination med modeller som jag personligen tycker påminner om pyjamasar.

Ett önskemål från företaget Mitt Plagg och deras kunder var att undersöka möjligheterna att använda sig av ekologiska fibrer. Av den anledningen har andelen fibrer minskats ner till naturfibrer med lämpliga egenskaper och som kan odlas ekologiskt. I detta urval har sedan bambu och hampa presenterats i arbetet.

Ekologisk bomull är ett alternativ till de fibrer som nämnts under avsnittet materialval.

Bomullen används redan vid tillverkning av denna sorts profilkläder.

Nackdelen med bomull är dock att det i dagsläget finns en begränsad mängd ekologiskt odlad bomull och att priserna sätts därefter. Att tillverka kläder i 100% ekologisk bomull kan därav bli kostsamt.

Dessutom är bomullen en mycket resurskrävande växt även då den odlas ekologiskt. Stora mängder sötvatten är en nödvändighet vid odlingen.¹⁹

Till dessa fibrer har även lyocell inkluderas. Detta är dock ingen naturfiber och den odlas därmed inte ekologiskt. Däremot är lyocell unik i sitt slag då 99% av kemikalierna som används vid framställningen av fibern är återanvändbara.

Detta innebär att lyocellen kan ses som mer miljövänlig än t.ex. ekologiskt odlad bomull av den anledningen att det krävs mindre resurser vid tillverkning av lyocellen.

Vad gäller utformningen av plagg prototyperna har dessa förändras under framtagningsprocessen.

Byxorna är utformade i likhet med de skisser som skapades i början av projektets gång och har endast korrigerats vad gäller passform. Dock har utformningen av vecken på byxorna korrigerats och andra alternativ har övervägts. Detta vad gäller riktningen i vilken vecken har vikts. Det slutliga resultatet ger ett smickrande fall samt ser stilrent ut.

Byxorna har försetts med två fickor framtill. Den extra vidden i byxorna gör det möjligt att utnyttja fickorna utan att detta blir alltför märkbart eller obekvämt för bäraren.

Fickor baktill har uteslutits då det är otympligt att förvara saker i fickor som är placerade över baken. Dessutom skulle det bli en extra kostnad vid tillverkningsprocessen.

För vidareutveckling av byxorna skulle man kunna tillägga en liten fyrkantig ficka placerad mitt bak uppe vid linningen. Fickan kan vara av den typ som ofta används vid ex. löparbyxor för förvaring av exempelvis mobiltelefon eller nycklar.

Överdelen har korrigerats desto mer. Från att ha utgått ifrån ett plagg med en s.k. holkärm, det vill säga en ärm som inte är en separat del utan ingår i samma mönsterstycke som framedel samt bakdelens mönster. Denna modell valdes då den innebär färre sömmar och därmed färre skarvar inne i plagget vilket kan orsaka obehag.

Denna ärm skapade dock en minskad rörlighet såvida inte ärmhålet minskades. Ett minskat ärmhål innebar att rörligheten ökade men resulterade även i en mindre smickrande urringning under armarna som inte anses lämplig inom denna bransch.

Istället tillsattes en separat ärm del som dessutom inkluderar ett veck för att skapa extra vidd i ärmen för att öka rörligheten.

¹⁹ http://greenark.se/index.php?main_page=page&id=2&chapter=

Då överdelen ska vara figursydd samt tillverkat i ett vävt material är den i behov av en knäppning av något slag. Till en början övervägdes en omlottknäppning men denna idé kasserades då detta skulle innebära ett dubbelt lager med tyg framtill vilket skulle göra plagget otympligt. Dessutom är det svårt att skapa en omlottknäppning som är tillräckligt skyddande och täckande över bröstkorgen men som ändå är bekväm att bära.

Därmed beslutades att överdelen skulle ha en knäppning framtill.

En vanlig knäppning med knappar hade gett plagget intrycket av en traditionell blus.

Genom att använda en dragkedja skapas ett sportigare intryck. Man undviker även problemet med att det uppstår glipor framtill mellan knapparna då man sitter ned som det kan göra om man använder sig av vanliga knappar. Viktigt är dock att dragkedjan är delvis täckt samt att en dragkedja inte samlar på sig mängder med bakterier eller smuts.

Upp till har plagget en kinakrage vilket är en detalj som redan används av vissa företag som tillverkar profilkläder. Ex. det italienska företaget Pastelli.

Man kan även i framtiden använda en högre krage och därmed öka liknelsen till sportkläder.

Se Bilaga 1-3 för plaggskisser samt sömnadsbeskrivning av prototypen. Denna kan komma att korrigeras i samband med att prototypen utvecklas till sitt slutliga format.

Vid valet av färger har besluten grundats i allmän färglära samt åsikter från såväl verksamma inom branschen samt övriga tillfrågade.

De färger som har föreslagits för underdelen är en mörk ”chokladbrun” färg samt en ljusare nyans av beige samt en ljus grå färg.

Samtliga nyanser är enkla att kombinera med ett flertal färger av olika valörer och intensiteter.

De ljusa nyanserna är skapar få reaktioner samtidigt som fokusen hamnar på färgen på klädselns överdel.

Till överdelarna har jag föreslagit ett flertal olika nyanser från såväl gult, rosa, grönt och blått. De flesta av nyanserna är mycket ljusa och lätt dämpade för att de ska bli lättmatchade och klä sig bra på människor av olika utseenden.

Det finns även ett par mörkare nyanser som sträcker sig från grön-blått till mörk grå-blått.

Dessa färger gör sig bra till ett par ljusare byxor och ger ett mer uppklätt och auktoritärt intryck. Dessutom kan det vara bekvämt att bära mörkare färger under vinterhalvåret.

Dessa färger är dessutom de som mest liknar de färgutbud som finns på profilkläder idag – för de som gillar mindre förändringar.

Slutsatser och slutord

Inom nästan varje bransch har människor en möjlighet att påverka sin klädsel. Även de mest strikta klädkoder kan livas upp med färger, modeller och accessoarer.

Vår klädsel är ett mycket enkelt och effektivt sätt för oss att visa vår sociala tillhörighet.

Genom sin klädsel kan man även på ett effektivt sätt visa känslor, humör och attityd.

Inom vårdbranschen finns det få utrymmen för att personifiera sin klädsel. Klädseln ska uppfylla ett syfte med att vara skyddande och hållbara i modell och färg.

Modellerna som är utarbetade i detta arbete kommer förhoppningsvis leda till inspiration för ett flertal andra plagg för användning inom den svenska och internationella vårdbranschen.

Genom att skapa en klassisk och feminin klädsel med såväl vidd som inskränningar på rätt platser bibehålls komforten i plaggen samtidigt som dessa blir mer smickrande.

Att använda eller föredra vissa färger är något som skiljer sig från person till person.

Dock skapas det vissa reaktioner som förekommer hos de flesta vid kontakt med vissa färger.

Om denna färg därefter upplevs som positiv eller negativ är något som är upp till varje enskild individ.

Inom varje färg finns det ett oändligt antal färgnyanser att välja mellan. Och genom att välja nyanser som skapar lugna eller rogivande reaktioner är som mest lämpliga i en miljö där känslan av trygghet är mycket viktig.

Genom att tillföra ekologiskt material, välutvalda färger och klassiska modellsnitt till profilkädrer för vården – skapar man ett mervärde hos plaggen som idag är unikt på den svenska marknaden.

Detta ger en möjlighet för arbetsverksamma inom den privata vården att skapa en arbetsklädsel som är harmoni med det övriga intryck som man vill att verksamheten ska utstråla.

Källförteckning

Elektroniska källor

Bamboclothes

http://www.bambooclothes.com/Merchant2/merchant.mvc?Screen=CTGY&Category_Code=Bamboo_Gone_Crazy 2008-05-19

Bambrotex

www.bambrotex.com/second/showroom_fiber.htm 2008-05-17

Fibersource – lyocell

<http://www.fibersource.com/f-tutor/lyocell.htm> 2008-05-01

Greenark

http://greenark.se/index.php?main_page=page&id=2&chapter= 2008-05-05

Hampanet

http://www.hampa.net/anv_tyger.htm 2008-05-05

Hempusa

<http://www.hempusa.org/articles/spinning-and-weaving-hemp.html> 2008-05-16

<http://www.hempusa.org/articles/hemp-fiber-and-fabrics.html> 2008-05-16

Pastelli

<http://www.pamich.it/english/index.html> 2008-05-19

Socialstyrelsen

<http://www.socialstyrelsen.se/NR/rdonlyres/F9B6A841-0892-45E5-9658-191E3CE43EE5/0/20071174.pdf> s.1 2008-05-04

Swicofil

<http://www.swicofil.com/bamboo.pdf> 2008-05-19

Muntliga källor

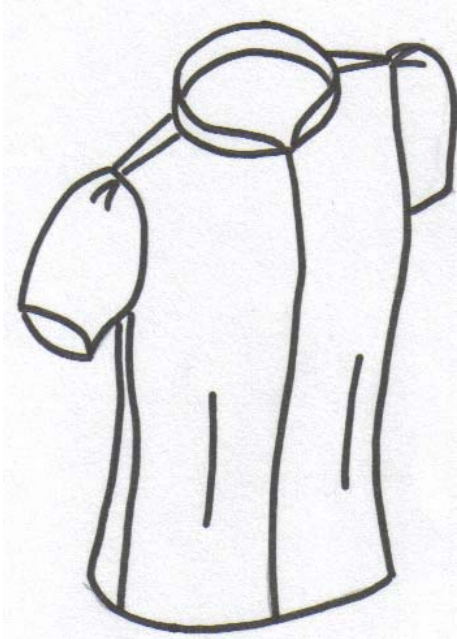
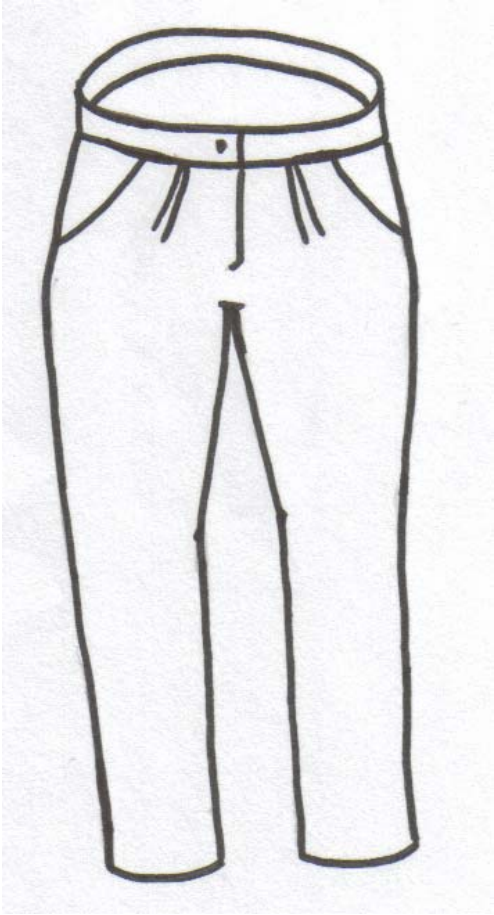
Samtal med Bruno Sjögren – lärare i väveriteknik, Textilhögskolan Borås 2008-05-19

Samtal med Maria Stawåsen – tekniker färglaboratoriet,
Textilhögskolan Borås 2008-05-19

Litteratur

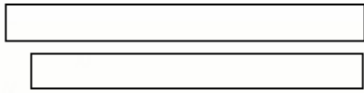
Om färg, Edwards Betty 2004

Bilaga 1 – Plaggskisser

Bilaga 2 – Mönsterdelar

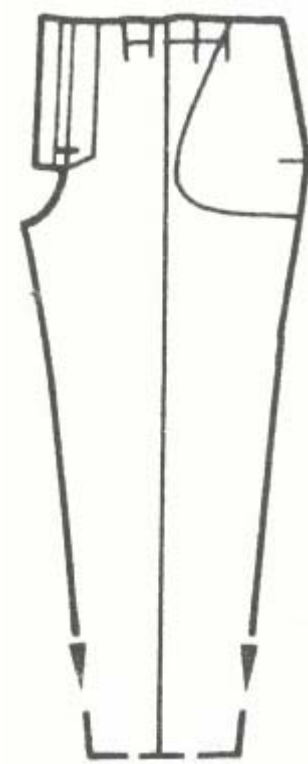
Byxor

Linning 41x8 cm, linning 38x8 cm

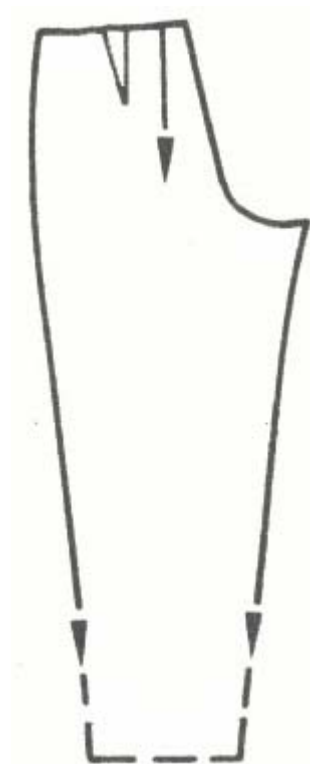

Höftbesparing med helskuren fickpåse 2st

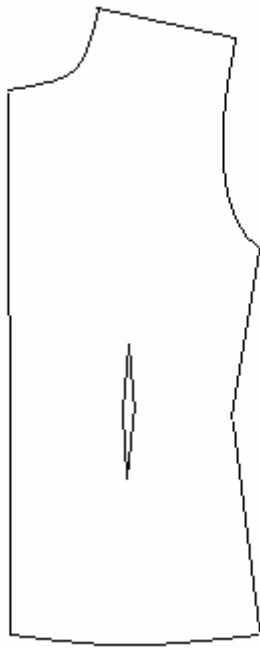
Framstycke 2st

Inklusive dragkedja 12 cm.

Bakstycke 2st

Överdel

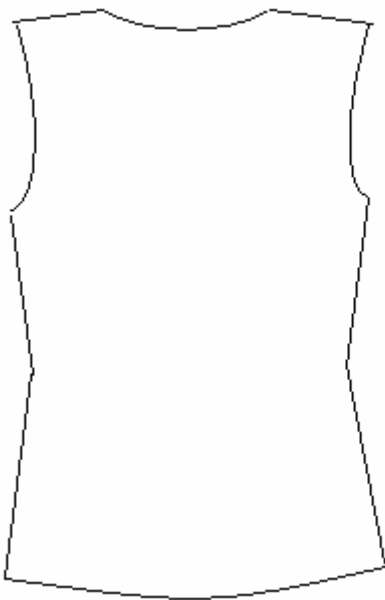
Framstycke 2st

Infodring 2st

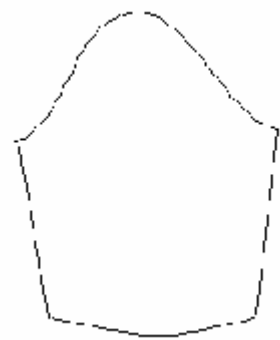

Kinakrage 1st

Bakstycke 1st

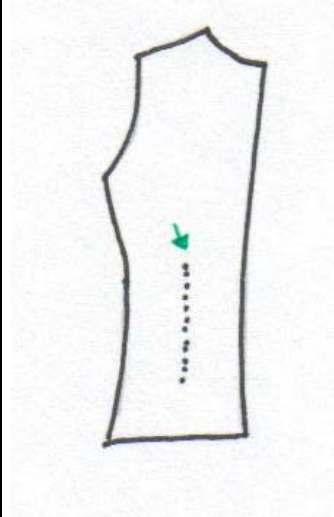
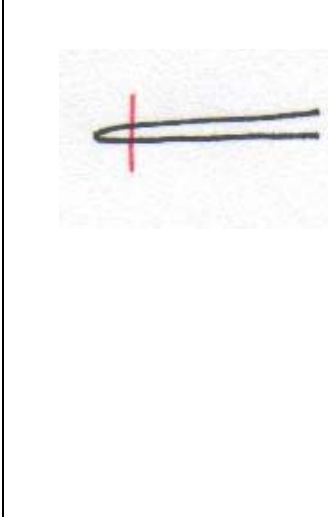
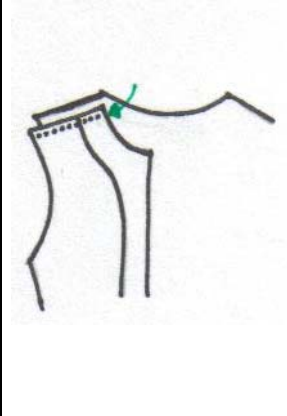
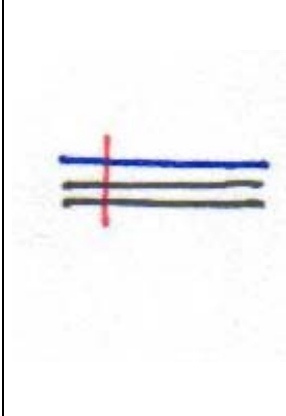
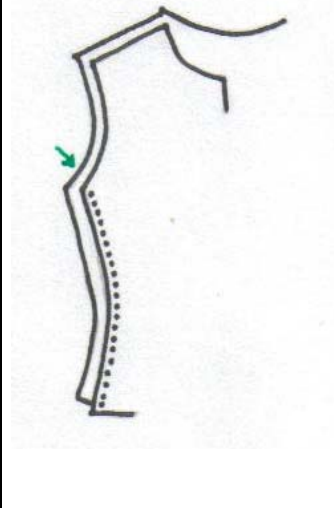
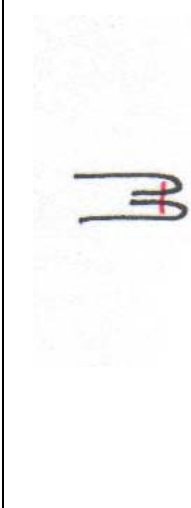
Dragkedja 55 cm, 1 st

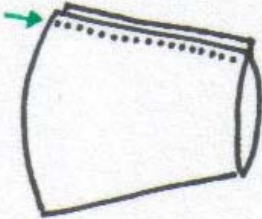

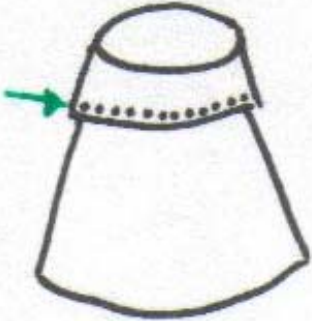

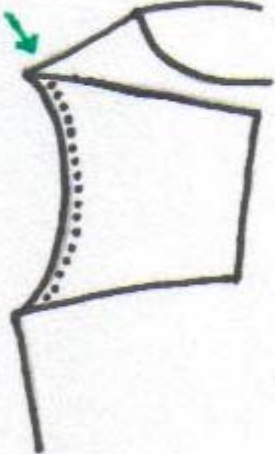

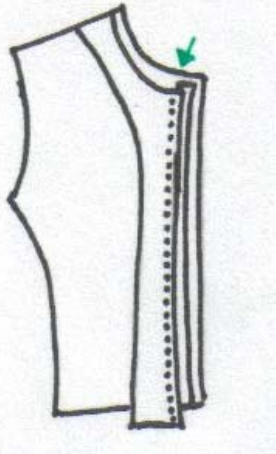

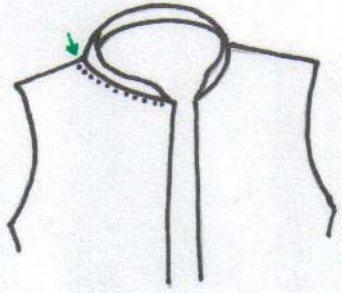
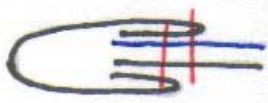
Ärm 2st

Bilaga 3 – Sömnadsbeskrivning

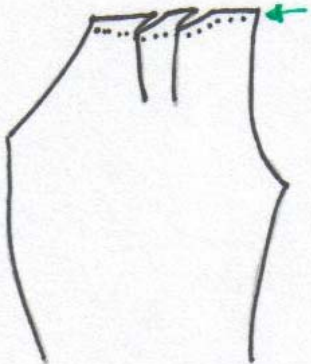

Överdelen

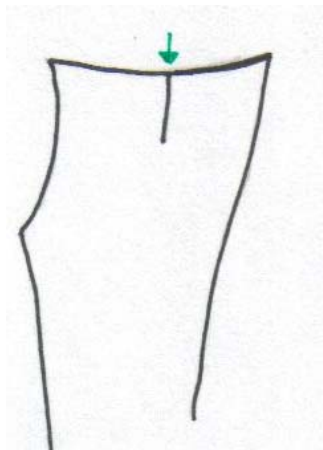
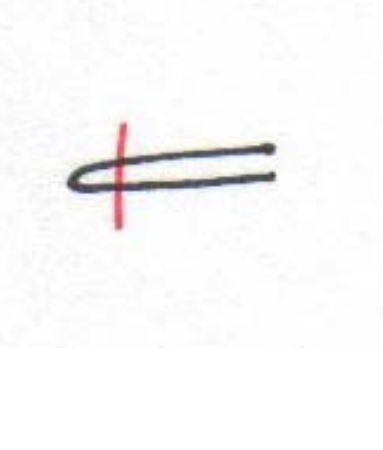
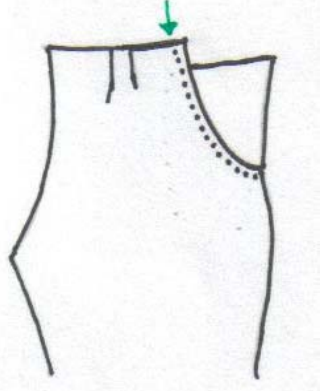
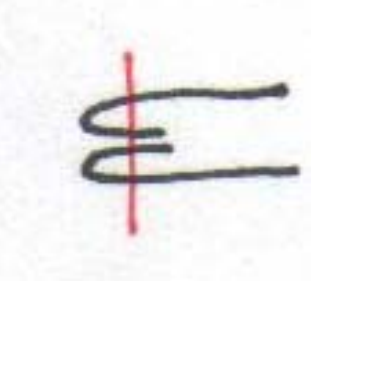
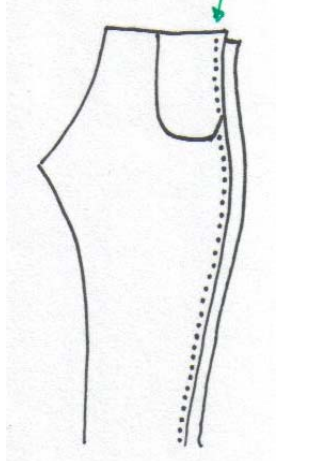
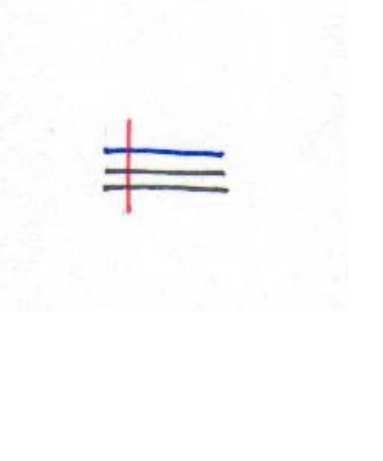
Instruktioner	Plaggdelar	Snittritning
<p>Sy insnitten på fram och baksida</p>		
<p>Sy ihop axelsömmen på med raksöm 1 cm sömsmån. Placera baksidan mot framsidan samt infodringen med räta mot räta. Upprepa på bägge sidor.</p>		
<p>Sy ihop sidosömmen med raksöm 1 cm sömsmån. Placera baksida mot framsida med räta mot räta.</p>		

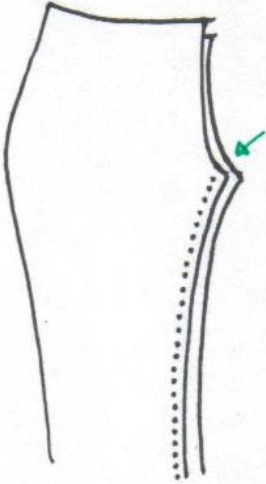
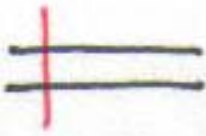
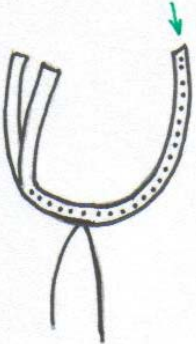
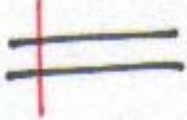
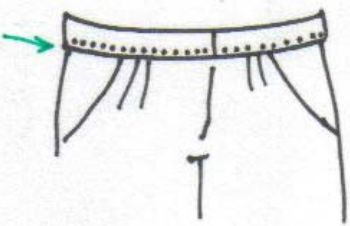

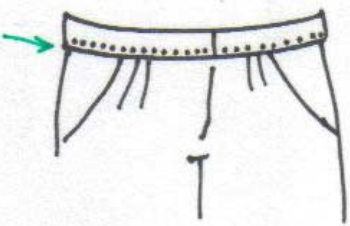

<p>Sy ihop vecket på ärmen genom att vika materialet högst upp där ärmen ska placeras mot axelsömmen. Vik ihop materialet inåt mot varandra med 1 cm från vardera sida. Fäst med raksöm uppe i kanten.</p>		
<p>Sy ihop ärmsömmen med raksöm 1cm sömsmån. Lägg materialet räta mot räta.</p>		
<p>Fälla upp ärmen 2+1cm och sy med raksöm 1,5cm sömsmån</p>		
<p>Fäst ärmen i plagget. Börja uppe vid axelsömmen och sy ned mot ärmhålet. Upprepa sedan på andra sidan. Sy med raksöm 1 cm sömsmån.</p>		

<p>Sy fast infodringen och dragkedjan på respektive framsida. Placera framstycket och infodringen räta mot räta med dragkedjan liggandes emellan. Sy med raksöm 1 cm sömsmån längs med den raka kanten.</p>		
<p>Fäst kinakragen</p>		

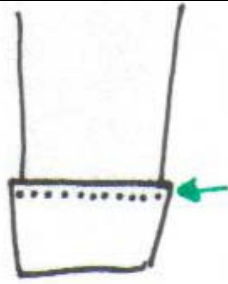
Underdelen

Instruktioner	Plaggdelar	Snittritning
<p>Sy ihop vecken på framstycket. Fäst med raksöm</p>		

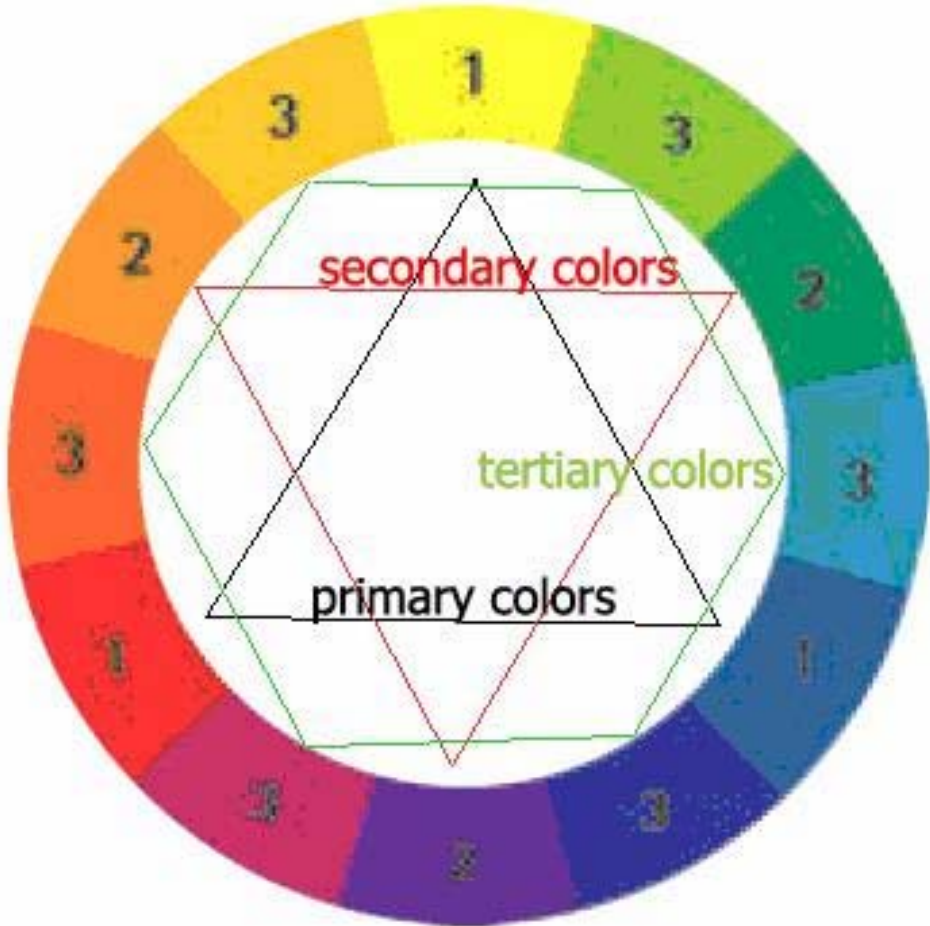
<p>Sy ihop insnitten på bakstyckena med raksöm.</p>		
<p>Sy ihop fickpåsarna och fäst fickan i framstycket. Sy med raksöm och 1 cm sömsmån.</p>		
<p>Sy ihop sidosömmen. Lägg bakstycket och framstycket räta mot räta och sy med raksöm med 1 cm sömsmån. Gör likadants på bägge byxben.</p>		

<p>Sy ihop innersömmen. Lägg bakstycket och framstycket räta mot räta och sy med raksöm med 1cm sömsmån. Gör likadant på bägge byxben.</p>		
<p>Sy ihop grensömmen med 1cm sömsmån. Placera höger och vänster byxben mot varandra räta mot räta.</p>		
<p>Sy fast dragkedjan</p>		
<p>Sy fast linningen med raksöm 1cm sömsmån.</p>		
<p>Sy i knappen.</p>		

Sy upp fällen på byxbenen 2+1cm.
Sy med raksöm med 1cm sömsmån.

Bilaga 4 – Färgcirkeln

Bilaga 5 – Färgkarta

Fig 1.

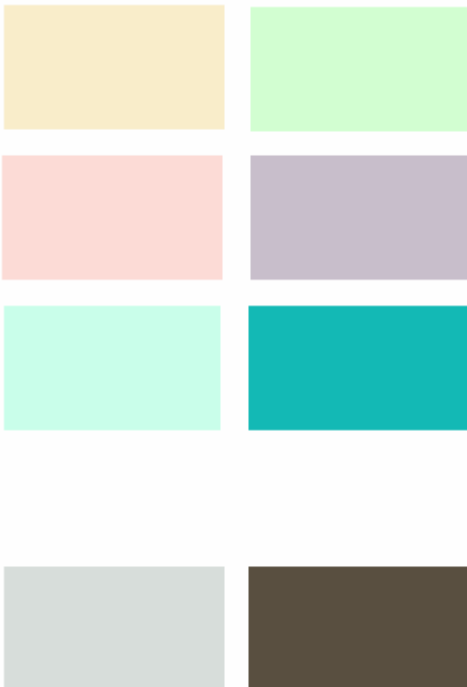

Fig 2.

I figur 1 ser vi 6 färger varav de två i vänstra spalten är tänkt som material till byxor. Dessa färger är neutrala och går att kombinera med mängder av färger av olika färgton, valörer och intensitet.

De två nedersta färgerna i figur 2 är även de färger för nederdelar. Här finns förutom en mörk brun nyans även en ljus grå som är diskret i sin färg. Även denna går att kombinera med ett stort antal färger av varierande valörer.

I figur 2 finns även ett antal ljus färger som kan användas som färgval för överdelar. Dessa kan enkelt kombineras med antingen brunt, beige eller grått.